

KARNER CECÍLIA – SZANYI IMRE**A két tanítási nyelvű szakközépiskolai képzés szakmódszertani kérdései**

A két tanítási nyelvű képzésnek különös nehézségekkel szembenéznie a szakképzés terén, hiszen megfelelő tananyagok és jól kidolgozott módszerek nélkül ellehetetlenülne az ilyen jellegű oktatás. E problémákon elsősorban a felhasználók szükségleteinek mind teljesebb körű figyelembevételével lehet segíteni. Az igények felmérése a Szombathelyi Kereskedelmi és Vendéglátói Szakképző Iskola angol-magyar két tanítási nyelvű képzését kezdő, és azt befejező osztályaiban egy kérdőív segítségével történt, hogy a tanulói válaszok alapján a kiépítendő adatbázist felhasználóbaráttá lehessen tenni. A tanulási technikával összefüggő kérdések (pl. tanulásra fordított idő, internethasználat gyakorisága) mellett a diákoknak lehetőségük volt véleményt nyilvánítani az adatbázis kiépítésére vonatkozóan is – jelen tanulmány ennek eredményéről számol be, kiemelve az évfolyamok közti különbségeket.

Bevezetés

Oktatási rendszerünkben viszonylag rövid múltra tekint vissza az egyes szakmai tantárgyak két tanítási nyelvű oktatása (az erre vonatkozó, átfogóbb jellegű irányelvek kiadására is csak a 26/1997. (VII. 10.) MKM rendelettel került sor). Ennek megfelelően aztán kevésbé kiforrottak még a tanítás módszertanával kapcsolatos kérdésekre adott válaszok is. Ezek tisztázásának alapját részben az említett rendelet után megjelenő egyéb törvényi szabályozások teremtették meg, részben pedig azok a pedagógiai háttérű munkák, amelyek az érintett területen dolgozó, vagy ezzel tudományos alapon foglalkozó szakemberek tollából születtek.

Ilyen vizsgálatra került sor a Szombathelyi Kereskedelmi és Vendéglátói Szakképző Iskola és Kollégium angol-magyar két tanítási nyelvű osztályaiban is azzal a céllal, hogy felmérjük a diákok motivációját, tanulási technikáit, illetve visszajelzéseik segítségével létrehozhatóvá váljék egy elektronikus adatbázis kiépítése. Pár gondolat az iskola történetéről: „a szombathelyi leányközép-iskola az 1916. évi szervezeti előírások alapján alakult meg. [...] 1990-ben új típusú képzésként indult a két tanítási nyelvű idegenforgalmi szakközépiskola. 5 év alatt magyar és német nyelvi oktatással az idegenforgalom minden ágában járatos, perfekt nyelvtudással rendelkező fiatal szakembereket bocsát újtára” (online).

Az említett intézményben folyó többféle képzés közül a vizsgálat a kereskedelem-marketing szakirányon, angol nyelven szakmai tárgyakat tanuló diákokra irányult: a megfelelő következtetések levonása és a lehetőleg minél szélesebb körű igények kielégítése céljából a kezdő (9.C) és a végzős (13.C) évfolyamok 50 tanulója töltött ki kérdőíveket.

E képzési formában különösen jelentős a szakmai ismeretek idegen (angol) nyelven történő oktatása, hiszen számos terminust a gyakorlati élet eredeti angol formájában használ, de elengedhetetlenné válik a nyelvismeret mindazok számára is, akik ismereteik továbbfejlődését idegen nyelvű szakirodalom olvasásával, hallgatásával kívánják megvalósítani. Talán ennél is nagyobb lehetőségek rejlenek a nyelvet ismerők számára azon munkakörök esetében, melyek természetüknél fogva megkövetelik az angol nyelvű kommunikációt. (Például mindinkább ez a tendencia érződik a multinacionális vállalatoknál: az angol mára egyértelműen „lingua franca” lett az egyes régiókban található üzleti egységek között.)

Egyáltalán nem véletlen tehát, hogy a kereskedelem-marketing szakirány mintegy evidenciaként gondolkodhatott el az angol-magyar két tanítási nyelvű képzés elindításán (az említett intézményben ez a 2009/2010-es tanévben valósult meg). A helyi önkormányzat engedélye birtokában gőzerővel megindult a keretek konkrét megszervezése, a szakmai gárda felkészítése a feladatra. Már induláskor látszott azonban, hogy számos nehézséget kell leküzdeni a gyakorlati megvalósítás során – ezek közül leginkább a megfelelő tananyagok hiánya volt a legégetőbb probléma. Ezt a szaktanárok eleinte a magyar nyelvű tankönyvek lefordításával kísérelték meg orvosolni, azonban a képzési struktúra átalakításával (a keretek megváltoztatását az emberi erőforrások miniszterének 4/2013. (I. 11.) EMMI rendelete szabályozta) felmerült annak gondolata, hogy ezen a helyzeten változtatni kellene/lehetne. A módosítások mibenlétéhez mindenekelőtt fel kellett mérni a tanulók részéről megjelenő igényeket (ennek eredményéről tájékoztat a későbbiekben olvasható kérdőív-értékelés is), majd ennek megfelelően ki kellett építeni egy, a diákok részvételére építő adatbázist, amely a későbbi évfolyamok számára is jól használható alapokat nyújt, illetve esetlegesen csatlakoztatható más, magyar nyelven oktatott szakmai tárgyak anyagához is, hogy ezáltal profitálni tudjanak a munkából más szaktanárok és diákok is.

A diákok részéről a szélesebb körű igényeket szolgáló adatrendszer kiépítése iránt majdnem akkora hajlandóság mutatkozott, mint a képzés iránt: minden érintett csoport hozzájárult a maga módján az anyagok összeállításához, javításokhoz. A két tanítási nyelvű képzésnek ez a munkafolyamat újabb lökést adott: a tanulók bevonása ígéretes újításnak látszik a szakirányra jelentkezőknek az iskolába vonzását illetően is. A kellő nyelvi alapozás

(az első évben) után a diákok rögtön megkezdik az egyes szakmai tárgyakat (áruforgalom elemzése, üzleti tevékenység tervezése, elemzése, gyakorlata, munkahelyi egészség és biztonság). Ez utóbbi ismeretek elsajátításához jó nyelvtudás és a szakszókincs megfelelő megalapozása szükséges – sokan éppen az angoltanítás magas óraszám miatt választják ezt a képzési formát [1].

Az alapos angoltudás mellett a tanulók széles körű szakmai ismeretekre is szert tehetnek, s e két tényező már jó alapot nyújthat későbbi továbbtanulásuk és elhelyezkedésük számára. A kérdőívek értékelése során a végzősök között egyre hangsúlyosabb szerepet kapott az a szempont, hogy e képzés révén növelhetik versenyképességüket és mobilitásukat a munkaerőpiacon. A szakirányú továbbtanulás mellett a magas szintű angoltudás segítséget nyújt más oktatási intézményekbe történő felvételnél is, illetve az elhelyezkedés során is egyre több vállalkozás részesíti előnyben a szakmailag és nyelvileg is felkészült munkavállalókat. Mivel mindkét említett tényező (nyelvtudás és szakmai ismeretek bővülése) találkozik a szakképzés idegen nyelvű változata megújításának, továbbfejlesztésének gondolatában, mind a tanárok, mind pedig a diákok nagy lelkesedéssel vetették magukat a közös munkába. Tematikus terv készítésére is sor került, melynek fő feladatai: konkrét célok és követelmények meghatározása, motiválás, nevelési módszer, tananyag-feldolgozási és elsajátítási módok stb. (Kotschy 2003a).

Esettanulmány

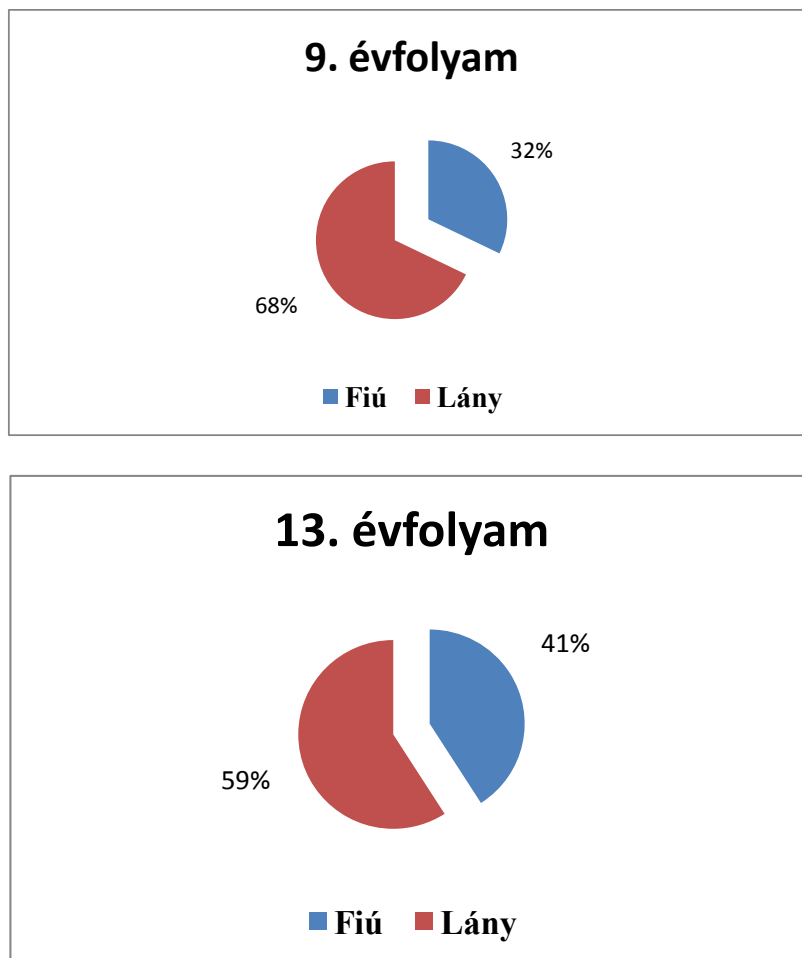
A munka első lépését az igényfelmérés jelentette egy hallgatói kérdőív formájában. A vizsgálat alapjául szolgáló kérdőív három fő területre összepontosított:

- 1) általános kérdések (pl. nem, életkor, heti óraszám, előzetes ismeretek, továbbtanulási szándék);
- 2) tanulási technikával összefüggő kérdések;
- 3) a kiépítendő adatbázisra vonatkozó információk.

A vizsgálatba két évfolyam került: azok, akik a szakmai nyelvet most kezdik tanulni (9. évfolyam) és azok, akik az idei tanévben fognak végezni, így ez tekinthető középiskolai tanulmányaik lezárásának [2].

Az eredmények feldolgozásához az egyszerű statisztikai elemzési módszerek kerültek alkalmazásra (Kerékgyártó–MundruczóSugár 2003).

Az előbbi csoport létszáma (28 fő) némileg meghaladja az utóbbiét (22 fő, a férfiak aránya itt magasabb: közel 41% a 9. évfolyam 32%-ával szemben). A nemek megoszlását az egyes évfolyamokon a következő ábra szemlélteti (1. ábra):

1. ábra: Nemek megoszlása a vizsgált évfolyamokon

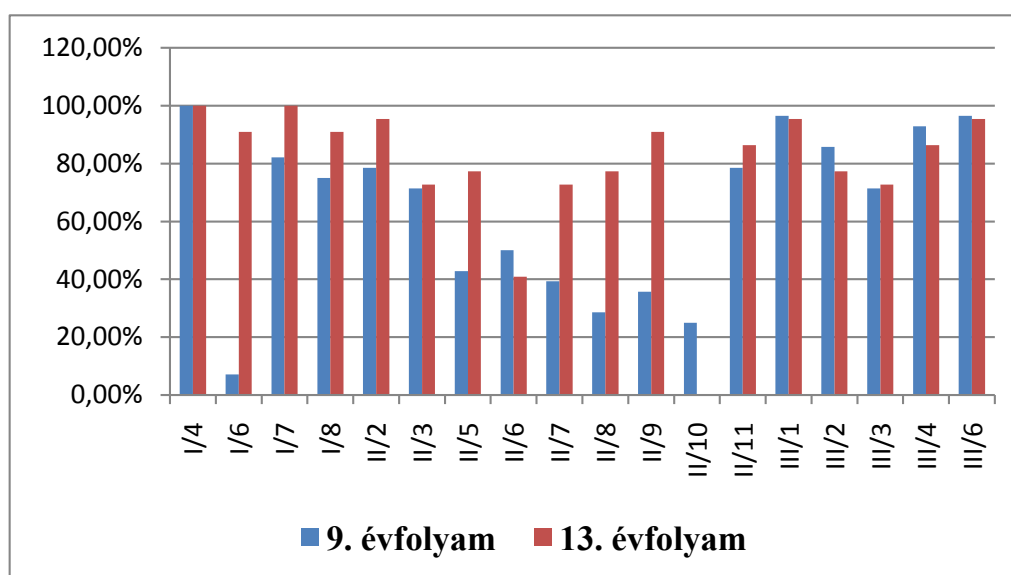
Forrás: saját munka

A két évfolyam kiválasztásában szerepet játszott az a megfontolás, hogy így jobban láthatók a kezdeti elvárások és a már több éve tanulók tapasztalatai, illetve az óraszámok eltérései alapján (6 szakmai óra a 9. évfolyamon, 8 szakmai óra a 13.-ban) is homogénebb csoportok vizsgálatára kerülhetett sor. A kérdőív egyes elemeire adott válaszokból levont legfontosabb tanulságokat az alábbi gondolatokkal, megjegyzésekkel lehet összefoglalni.

Rendkívül öröndetes tendencia, hogy nőtt a tovább tanulni szándékozók száma (82,14%-ról kerekén 100%-ra), az pedig még ennél is szebb eredmény, hogy határozottan megugrott a kifejezetten angol nyelven tovább tanulni szándékozók aránya (75%-ról 90,91%-ra). Ez arra enged következtetni, hogy a tanulók elkötelezték magukat az idegen nyelven folytatandó

tanulmányok mellett. Hasonlóan nagymértékű növekedést mutat azon diákok aránya, akik szeretik megszerezni a korábban tanultakat (78,57% helyett 13. évfolyamon már a diákok 95,45%-a jelölte be ezt az opciót). Míg szógyűjtés tekintetében az arány közel ugyanaz (71,43%, illetve 72,73%), önellenőrzés szempontjából örömdetés fellendülés tapasztalható: 42,86% helyett a végzősöknél már 77,27% jelölte be, hogy végez ilyen jellegű tevékenységet, azaz a középiskolai tanulmányok vége féle sikerült eljutniuk a tanulásszervezés magasabb fokára. Ugyancsak az önállósodásra utal az a tény, hogy a 13. évfolyamra csökkent azoknak az aránya (50%-ról 40,91%-ra), akik magántanári segítséget vesznek igénybe.

Az érettségi közelébe érve rendkívül megnő a tanulók részről az igény arra, hogy társaikkal együttműködve próbáljanak megoldani problémákat és egymást segítve juthassanak előre. Ezt bizonyítja az a szembetűnő növekedés (39,29%-ról 72,73%-ra), amely a társas tanulásra vonatkozó kérdésre adott válaszokban látszik az alábbi diagramról (2. ábra) leolvashatóan:

2. ábra: A tesztkérdésekre adott igenlő válaszok százalékos megoszlása kérdésenként

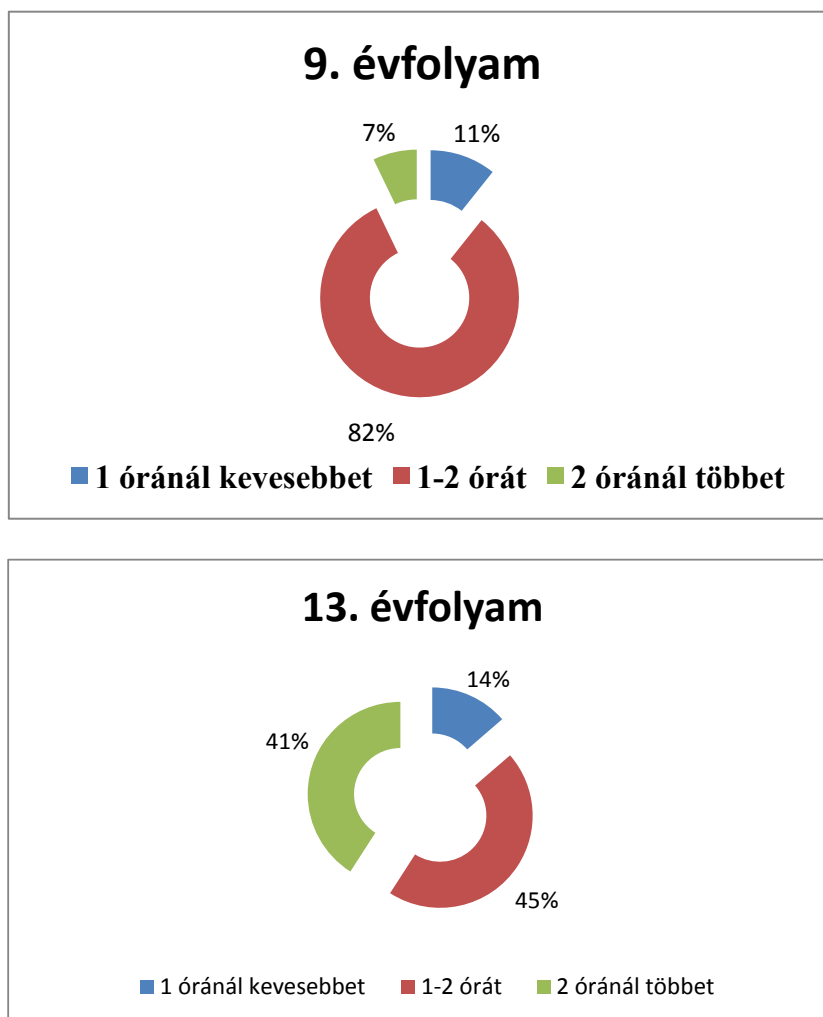
Forrás: saját munka

Ezzel lehet összefüggésben az is, hogy a szaktanári segítséget a 13. évfolyamon már kisebb mértékben veszik igénybe a tanulók a tanulási folyamat megszervezésekor: a 9. évfolyam 89,29%-a helyett ez az arány 13.-ra 68,18%-ra csökken. Ekkora valószínűleg megerősödik a kortárs csoportra történő támaszkodás tendenciája. Ennél is jobban megmutatkozik a tudatos készülődés erősödése az idegen nyelvi szakirodalom olvasása terén: míg a 9. évfolyamon csak a diákok 28,57%-a számolt be ilyenről, a végzősök között ez az arány elérte a 77,27%-ot, azaz

4 tanulóból 3 olvas szakirodalmat, méghozzá idegen nyelven (ezt a szaktanárok bátorítják is). Hatalmas változás figyelhető meg a szaktanártól kért segítség területén is: 35,71%-ról 90,91%-ra ugrott ez az arány. Ez a figyelemreméltó változás azt mutatja, hogy a társas együttműködés mellett a tanulásnak ez a tendenciája is megerősödött, s a szaktanár mindinkább az elsajátítási folyamat szerves részévé válik a diákok számára. Érdekes ennek tükrében az az eredmény, hogy a tanulók ezt a kapcsolatteremtést nem fogadóórák keretében képzelik el (a 13. évfolyamon ezt senki sem jelölte be), hanem egyéb módon próbálnak kommunikálni tanáraikkal. Mindezek mellett ekkorra megnő a szülői ház támogatásának mértéke is: 78,57%-ról 88,36%-ra nőtt az ilyen jellegű válaszok aránya.

A kiépítendő adatbázisra vonatkozó kérdésekre adott válaszoknál szinte ugyanolyan reakcióknak lehetünk szemtanúi, azonban érdekes módon két területen (mások munkáiból való tanulás, gyakorlófeladatok) a végzősöknél csökkenés tapasztalható (86,71%-ról 77,27%-ra, illetve 92,86%-ról 86,36%-ra). Ennek oka az lehet, hogy az együttes munka révén születő eredmények magabiztosságot kölcsönöznek az adott tanulópárnak vagy -csoportnak, így kevésbé merül fel az igény újabb dokumentumokkal történő összehasonlításra. A gyakorlófeladatok iránti csökkenő igény talán arra vezethető vissza, hogy az utolsó évek tananyaga sokkal jobban közelít a gyakorlathoz, az ilyen jellegű feladatok bele is vannak építve a tananyagba, tehát ezek (és a szaktanárok által egyéb módon átadott feladatok) mellett kevésbé merülhet fel szükségletként egy-egy újabb feladatsor megjelenítése. A gyakorlatokkal kevésbé ellátott első évfolyamon azonban, ahol az újdonság miatt amúgy is bizonytalanabbak a tanulók, ennél erősebb az igény a plusz feladatok iránt.

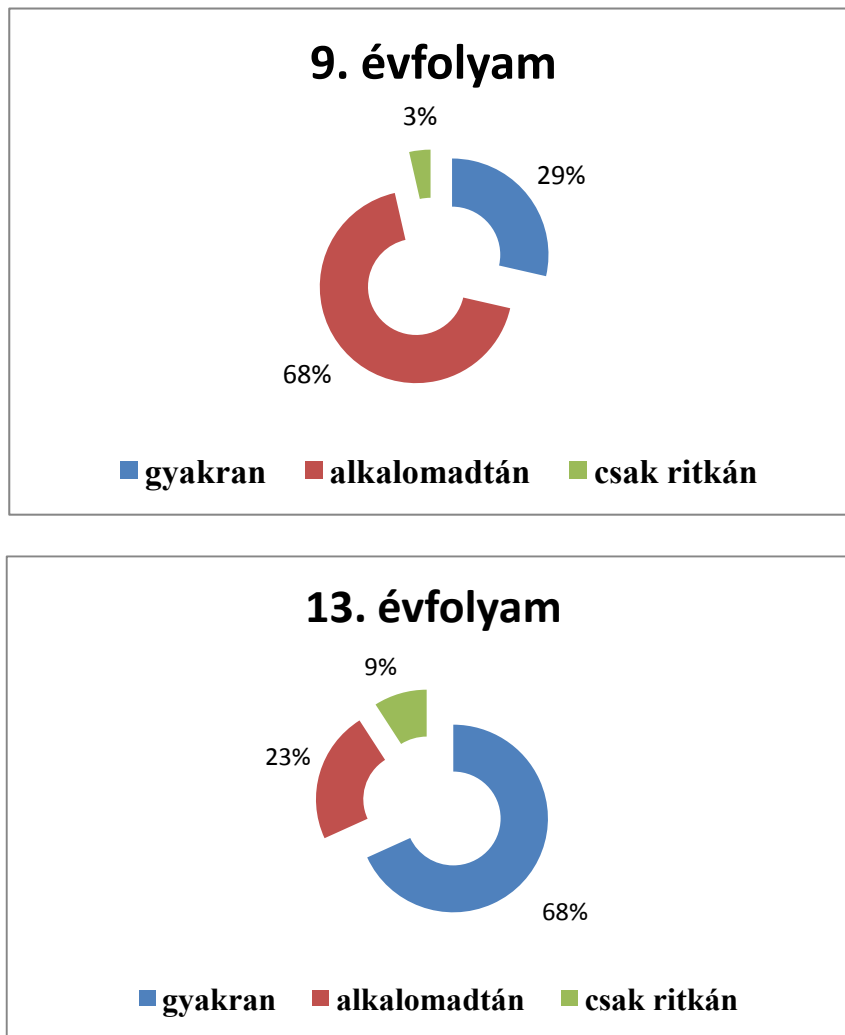
Érdekes tanulságokkal szolgál a tanulásra fordított idő változása: míg az 1 óránál kevesebbet tanulók aránya körülbelül ugyanaz maradt, a többi időintervallum megoszlásában jelentős az eltolódás: a tanulási technikák megváltozása következtében jóval kiegyenlítettebb lett az arány az 1–2 órát és a 2 óránál többet tanulók között. A végzősöknél ez mintegy fele-fele mértékben oszlik meg, a kilencedikeseknél még dominál az 1–2 órás tanulás (igaz, itt a szakmai órák száma kevesebb, és a megtanulandó anyag nehézségi foka is más). Az említett tendenciát jól szemlélteti a kérdőívek adatai alapján készített ábra (3. ábra):

3. ábra: Tanulásra fordított idő megoszlása a vizsgált évfolyamokon

Forrás: saját munka

A két évfolyam közti eltérések újabb forrását szolgáltatja az internet révén történő tanulás: a *ritkán* opciót mindkét esetben kevesen jelölték csak be (3,57%, illetve 9,09%), de az *alkalmankénti* és *gyakori* felhasználók aránya a két vizsgált tanulócsoportnál épp az ellenkezőjére fordult. Az *alkalmi* használatból (9. évfolyam, 67,86%) *gyakori* felhasználói kör lett a végzés évében (13. évfolyam, 68,18%) – az internet szerepe tehát a tanulmányok előrehaladtával rohamosan nő, egyre többen és egyre gyakrabban fordulnak ehhez a tanulási folyamat során. Ezt a hangsúly-eltolódást szemlélteti a következő diagram is (4. ábra):

4. ábra: Az internet használatának gyakorisága az egyes évfolyamokon
Forrás: saját munka

A „jó információs rendszer fő jellemzőit” firtató kérdés megválaszolásakor jelentősebb eltérés az évfolyamok között az alábbi tulajdonságok megjelölésében volt: növekedés tapasztalható a gyors hozzáférhetőség (15,58%), könnyű kezelhetőség (11,04%), rendezettség (24,68%) és naprakészség (12,01% viszonylatában), csökkenés a kétnyelvű magyarázatok (27,60%) terén. A többi felsorolt tulajdonság esetén 10%-nál kisebb mértékű növekedés (jó áttekinthetőség – 9,74%; visszakereshetőség – 7,14%; tanulási tippek – 7,47%), illetve csökkenés (adatok széles választéka – 4,55%; saját szerkeszthetőség – 6,17%) érzékelhető a 13. évfolyamban a 9.-esekhez képest. A két évfolyam egészét tekintve a diákok körülbelül ugyanolyan mértékben igénylik a gyors hozzáférhetőséget (64%), könnyű kezelhetőséget (62%), a rendezettséget (68%) és a naprakészséget (66%). Szintén hasonló súlyokkal jelenik meg a válaszok között a széles adatválaszték (48%) és a visszakereshetőség (46%). Meglepően kis érdeklődés nyilvánult meg a válaszok alapján a tananyag-bővítési tippek (14%) és a saját

szerkeszthetőség (8%) iránt, ugyanakkor kimagaslóan nagy azoknak a diákoknak az aránya, akik igénylik a kétnyelvű magyarázatokat (70%), s még ennél is fontosabbnak tartják a jó áttekinthetőséget (90%).

A fentebb leírtak alapján kirajzolódó képet tovább árnyalták azok a javaslatok, amelyeket a tanulók az egyéb válaszlehetőségeken túl fogalmaztak meg. A 9. évfolyamban ezzel még kevésbé éltek, hiszen maga a szaknyelv-tanulás is újdonság volt számukra. Ebben a korcsoportban emiatt megjelentek nem kifejezetten szakmai jellegű megjegyzések is, például a nyelvtani ismeretek bővítésére utalva. A nyelvfejlesztés célkitűzése a 13.-ra alábbhagy (bár itt is szerepel), és más szempontok, igények kezdenek dominálni (tanulmányokhoz kötődő egyéb olvasmányok, korábbi tesztek, való életből vett példák bemutatása, szójegyzékek, ellenőrzést segítő feladatsorok, rövid összefoglalások, szócikkek).

Részben e javaslatok alapján került kialakításra az az információs rendszer, amely igyekezett a kívánásoknak is megfelelni, s a tananyag teljes tartalmának lefedése mellett sok kiegészítést, önálló ismeretszerzésre alkalmas anyagot biztosítani a felhasználók számára.

Összegzés

A kérdőív tanulságait felhasználva évfolyam-specifikus mappákat lehetett létrehozni, igazodva ezáltal egyúttal a nyelvi szinthez is. A továbbtanulási szándékot szem előtt tartva az adatbázis egyre több olyan anyagot ölel fel, amely meghaladja a szakközépiskolai oktatásban elvárt tananyag kereteit, így annak a tanulók később is hasznát vehetik. Erre szolgálnak például egyes szójegyzékek és bizonyos szakirodalmi cikkek, melyek szintén a javaslatok alapján kerültek bele nagyobb tömegben az információs hálózatba. Mindezek során a szaktanárok a lehető legnagyobb mértékben igyekeztek figyelembe venni azokat a jellemzőket, amelyeket a különböző életkorú tanulók fontos szempontként említettek meg.

A legkülönbözőbb kívánások kielégítésének igénye mellett ezt az a tény is szükségessé tette, hogy a szakmai képzés átalakulása alapvetően átrajzolta az eddigi struktúrát, így a tanulmányaikat jelenleg kezdő évfolyamok várhatóan más jellegű igényeket támasztanak az adatbázissal szemben. Ennek felmérése újabb vizsgálatokkal válhat lehetővé, s mivel e kutatások rávilágíthatnának az eddig kialakított információs hálózat gyengeségeire, továbbfejlesztési lehetőségeire, így ezek végrehajtása alapvető kérdés a minőség javítása, a felhasználói igények kielégítése érdekében. E vizsgálatok végrehajtására alapvetően alkalmas lehetne a jelen kutatás során is alkalmazott kérdéssor.

Jegyzetek

- [1] A szakirány idegen nyelven történő oktatása csak az utóbbi 5 évben kezdődött el, de már ez alatt a rövid idő alatt is sikerült érdemben felzárkózni a másik két tanítási nyelvű képzés, a németül oktatott idegenforgalom–vendéglátós szakirány mellé.
- [2] A 13. évfolyam végzős tanulói OKJ-s képzésen természetesen még továbbvihetik a tanultakat.

BIBLIOGRÁFIA

- Kerékgyártó Györgyné – Mundruczó György – Sugár András (2003): Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági, üzleti elemzésekben. Budapest : Aula Kiadó, 2003. 573 p.
- Kotschy Beáta (2003a): Az oktatás célrendszere. In: Falus Iván (szerk.): Didaktika. Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, 2003. 137–164. p.
- Kotschy Beáta (2003b): Az iskolai oktatómunka tervezése. In : Falus Iván (szerk.): Didaktika. Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, 2003. 469–486. p.
- Szombathelyi Kereskedelmi és Vendéglátói Szakképző Iskola története. In: Szombathelyi Kereskedelmi és Vendéglátói Szakképző Iskola és Kollégium honlapja. [online] [2014. 02. 12.] < URL: <http://www.keri-szhely.sulinet.hu/index.php/intezmeny/iskola/iskolank-toertene>
- 26/1997. (VII. 10.) MKM rendelet a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról [online] In: Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye [2014. 03.16] < URL: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99700026.MKM
- 4/2013. (I.11.) EMMI rendelete a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról, [online] In: Magyar Közlöny, 2013. évi 6. szám [2014. 03.19] < URL: http://www.budapestedu.hu/data/cms154232/MK_13_006_kettanyelvu_oktatas_iranyelve.pdf

Melléklet

Kérdőív

Általános kérdések (aláhúzással válaszoljon!):

Nem:

férfi / nő

Évfolyam:

9 / 10 / 11 / 12 / 13

Heti hány órában tanulja az angolt?

2 / 3 / 5 / 18 / egyéb:

Tanul szakmai nyelvet is?

Igen / nem

Hány szakmai órája van hetente?

6 / 7 / 8 / egyéb:

Magyar nyelven is tanul(t) szakmai anyagot?

Igen / nem

Szeretne továbbtanulni?

Igen / nem

Szeretné felsőfokú tanulmányait angol nyelven folytatni?

Igen / nem

A tanulási technika kérdései (aláhúzással válaszoljon!):

Mennyi időt fordít naponta angoltanulásra?

1 óránál kevesebbet / 1-2 órát / 2 óránál többet

Szokta rendszerezni a régebben tanult és a tanulandó tananyagokat?

Igen / nem

Mindig kigyűjti az ismeretlen szavakat, kifejezéseket?

Igen / nem

Milyen mértékben használja tanulás közben az internetet tanulmányai elmélyítésében?

Gyakran / alkalomadtán / csak ritkán

Szokott valamilyen formában az ismeretszerzés során önellenőrzést végezni?

Igen / nem

Igénybe veszi nyelvi magántanár segítségét is?

Igen / nem

Együttműködik valamelyik társával a tanulás folyamán?

Igen / nem

Szokott olvasni idegen nyelvű szakirodalmat?

Igen / nem

Támaszkodik szaktanárai segítségére?

Igen / nem

Fogadóórában keresi a szaktanárokkal a kapcsolatot?

Igen / nem

Szülői segítségre számíthat?

Igen / nem

A kiépítendő adatbázisra vonatkozó információk (aláhúzással válaszoljon!):

Szükségesnek találja a szójegyzéket megtanulandó anyag mellékleteként?

Igen / nem

Tudna tanulni mások munkáiból/dokumentumaiból?

Igen / nem

Igénybe venne a kötelező tananyag melletti kiegészítéseket is?

Igen / nem

Szívesen látna az elmélet mellett gyakorlati feladatokat is?

Igen / nem

Mennyire találja fontosnak a szaktanári segítséget tanulása megszervezésében?

Nagyon / kevésbé

Későbbi életére nézve is hasznosnak találja a tanultakat?

Igen / nem

Melyek a jó információs rendszer jellemzői? (Több válasz is lehetséges!)

gyors hozzáférhetőség, könnyű kezelhetőség, adatok széles választékával rendelkezik, rendszerezett, jól áttekinthető, visszakereshető, kétnyelvű magyarázatokat is tartalmaz, tippet ad a tanult anyag bővítéséhez, saját magam is szerkeszthetem, naprakész

Javaslatok

Milyen témaköröket látna szívesen az adatbankban?

.....
.....

Egyéb javaslatai:

.....
.....

KARNER, CECÍLIA – SZANYI, IMRE

QUESTIONNAIRE ANALYSIS OF THE METHODOLOGY ISSUES
CONCERNING BILINGUAL EDUCATION AT SECONDARY TECHNICAL SCHOOLS

Bilingual education has to face special difficulties in the field of professional training as it could become impossible without appropriate teaching materials and elaborated methods. These problems can, first of all, be solved by considering the participants' needs more and more intensively. In the first and last year of the English-Hungarian bilingual classes at Szombathely Secondary Technical School for Trade and Catering, surveying the demand took place in the form of an online questionnaire so that the database could be made user-friendly. Besides the questions concerning learning techniques (e.g. time spent on learning, frequency of using Internet), students also had the opportunity to give their opinion on the database. The present paper reports on the results of this survey while highlighting the differences between the classes involved.

